

Diagnózu rakoviny plic si v příštím roce vyslechne méně Čechů, než letos

Praha, 27. října 2017 **Rakovinou plic ročně onemocní zhruba 6 400 Čechů. U 8 z 10 případů je nemoc diagnostikována v pokročilém stádiu, kdy jsou i při spolupráci specialistů z různých medicínských oborů vyhlídky na 5leté přežití minimální. Hlavním rizikovým faktorem zůstává kouření, ovšem onemocnět mohou i nekuřáci, a to převážně díky genetické predispozici. Příkladem je nemalobuněčný karcinom plic, podtyp ALK-pozitivní. Principem vzniku této rakoviny postihující převážně nekuřáky ve věku kolem 50 let je mutace v DNA, kdy dojde ke změně pořadí dvou genů, čímž se vytvoří prorakovinový efekt. Stanovení podtypu rakoviny na molekulární úrovni má pro pacienta zásadní význam, protože určuje strategii následné léčby.**

Po letech nárůstu nových případů a období stagnace se v roce 2018 očekává pokles nově diagnostikovaných případů. Na osvětě a tím i včasné diagnostice pracuje již 3. rokem organizace Onkomaják v rámci projektu Zdravé plíce. Ty budou v následujících měsících k vidění v Praze, Olomouci a v Plzni.

Rakovina plic, nejčastěji se vyskytující zhoubná choroba, byla v roce 2015 diagnostikována u 6 476 Čechů. Ve stejném období na diagnózu zemřelo 5 328 obyvatel České republiky¹. Mezi nemocnými stále převažují muži, nárůst případů diagnostikovaných žen je ale alarmující. „I když ženy samy jsou u této diagnózy minoritou, často to jsou právě ony, kdo se odhodlá k prvnímu kontaktu a kdo vlastně začne možné onemocnění muže ve svém okolí řešit,“ popisuje zkušenosti z pohledu patientské organizace Onkomaják její ředitel Tomáš Kruber. „Za dobu, po kterou projekt Zdravé plíce v Onkomajáku běží, vyhledalo jen přes naše webové stránky kontakt na regionální Komplexní onkologické centrum téměř 800 lidí,“ dodává Kruber.

U 8 z 10 Čechů je nemoc objevena v prognosticky velmi nepříznivém stádiu, kdy je šance na vyléčení mizivá. „Bohužel v České republice není v klinické praxi zaveden organizovaný screening, který by umožnil systematické vyšetření rizikové populace,“ komentuje stávající klinickou praxi Jiří Votruba, primář I. kliniky tuberkulózy a respiračních nemocí VFN v Praze a dodává: „Frontovou linií, jejíž podpis je tedy pod včasnějším zachycením nádorů plic, jsou u nás zejména praktičtí lékaři a ambulantní pneumologové.“

Jeden lékař pro kvalitní péči nestačí

Diagnózu se většina Čechů dozvídá na plicním oddělení, kam jsou odesláni praktickým lékařem či ambulantním pneumologem. Následná léčba je pak v režii specializovaných pneumoonkologických center, kde o léčbě rozhoduje multidisciplinární tým složený z pneumologa, chirurga, radiologa, patologa, klinického a radiačního onkologa a imunologa. „Volba léčebné strategie závisí na histologickém typu nádoru, rozsahu onemocnění v době diagnózy, aktuálním stavu a výkonnosti pacienta a přidružených chorobách,“ popisuje faktory, na jejichž základě stanovuje tým specialistů konkrétní postup léčby MUDr. Votruba.

Kouření a genetika stále hrají prim

Mezi iniciačními faktory, které se podílejí na vzniku karcinomu plic, stále hrají prim kouření a genetická predispozice. U těžkého kuřáka, tj. člověka, který kouří 20 a více cigaret denně po dobu 30 let se pravděpodobnost onemocnění zvyšuje 15-30x². „Zvláště rizikovou skupinou jsou děti a mladiství vystavení dlouhodobé intenzivní inhalaci cigaretového kouře. Ze zkušenosti víme, že u nich je průběh nemoci často horší než u kuřáků samotných,“ popisuje Votruba. U nekuřáků jsou spouštěcí faktory dodnes ne zcela objasněny, jednoznačně jde ale o genetickou predispozici. „V případě nemalobuněčného ALK či EGFR-pozitivního karcinomu plic, se jedná o populaci relativně mladých pacientů, kteří nikdy nekouřili. Zájem lékařů je nabídnout jim kvalitní, bezpečnou a účinnou léčbu,“ představuje slibné novinky v léčbě specifických typů karcinomu plic Votruba.

Osvěta a zákaz kouření nesou první ovoce

Po letech, kdy počty diagnostikovaných pacientů kontinuálně narůstaly, jsou od roku 2012 téměř konstantní a na rok 2018 je predikován dokonce mírný pokles na 6 348 nově diagnostikovaných případů³. „Ke stagnaci přispěla zejména intenzivní osvěta. Svůj podíl mají ale určitě i postupně zaváděná restriktivní opatření typu zákazu kouření na veřejných prostranstvích, které fenoménu ubírají na popularitě,“ hodnotí prognózu Kruber z Onkomajáku. Právě patientská organizace Onkomaják již 3. rokem realizuje road show Zdravé plíce, během níž informuje zájemce v krajských a okresních městech České republiky. S třímetrovým modelem plic, kterým zájemce provádějí studenti posledních ročníků lékařské fakulty, již Onkomaják navštívil celkem 55 destinací a oslovil více než 10 000 Čechů. I v druhé polovině roku 2017 je možné model navštívit a školeného personálu se zeptat na následujících místech:

- Praha – budova Českého rozhlasu **8. 11. 2017**
- Olomouc **7. 10. 2017**
- Plzeň **3. 11. 2017**

Projekt Zdravé plíce je podpořen grantem od společnosti ROCHE, která již od roku 2009 partnersky s Onkomajákem spolupracuje. „Společnost ROCHE je celosvětovým lídrem v oblasti zdravotnického výzkumu, zaměřuje se na inovace a nové objevy v diagnostice a léčbě závažných onemocnění. Projekt Zdravé plíce by měl atraktivní formou pomoci zvýšit informovanost veřejnosti o problematice rakoviny plic a v ideálním případě také přispět k dalšímu poklesu nově diagnostikovaných pacientů,“ říká MUDr. Jiří Pešina, ředitel oddělení komunikace společnosti Roche.

---

¹ ÚZIS ČR: <http://svod.cz/analyse.php?modul=incmor>

² Centers for Disease Control and Prevention: www.cdc.gov/cancer/lung/basic_info/risk_factors.htm

³ 40. Číselné podklady pro plánování nákladů léčebné péče v onkologii – analýzy dostupných populačních dat a predikce pro rok 2017: www.linkos.cz/informace-pro-praxi/modra-kniha/40-ciselne-podklady-pro-planovani-nakladu-lecebne-pece-v-onkologii-analyzy-dostupnych-populacnich-dat-a-predikce-pro-rok-2017/#tab1

KONTAKTY:

Tomáš Kruber
Výkonný ředitel Onkomaják, o.s.

V případě zájmu o další informace kontaktujte, prosím:

Tomáš Kruber, Onkomaják, +420 603 398 686, e-mail: tomas.kruber@onkomajak.cz

Martina Beranová, +420 734 155 121, e-mail: martina.beranova@benesgroup.cz

O Onkomajáku – Pomoc onkologickým pacientům

Onkomaják je občanské sdružení, jehož cílem je pomáhat onkologicky nemocným pacientům a sdružovat pacienty. Ti vytvořili na Onkomajáku unikátní komunitu lidí, které spojuje diagnóza rakovina. Díky jednoduché registraci získá uživatel vlastní profil, může se ptát odborníků, nebo si najít kamaráda podle lokality, věku či onemocnění. Někoho, kdo ví, o čem mluvíte. Nezlomného člověka, někoho, kdo Vám poskytne podporu, naději, správné informace. Onkomaják dává možnost najít si pevný bod na rozbouřeném moři nebo třeba jen cestu, jak se ze všeho jednoduše vypsát ve svém osobním Dopise rakovině a ukázat ostatním, čím pacient prochází. Ukazuje potřebu o rakovině mluvit a mít přístup k dobrým informačním zdrojům, podpoře a naději.

O společnosti Roche

Společnost Roche je celosvětovým průkopníkem v oblasti léčiv a diagnostiky a zaměřuje se na vědecké pokroky za účelem zlepšování lidských životů. Díky sloučení předností léčivých výrobků a diagnostických metod pod jednu střechu se společnost Roche stala vedoucím představitelem personalizované zdravotní péče, což je strategie, která má za cíl přizpůsobit správnou léčbu každému pacientovi tím nejlepším možným způsobem.

Společnost Roche je největší biotechnologická společnost na světě se skutečně specializovanými léčivými přípravky pro oblast onkologie, imunologie, infekčních onemocnění, oftalmologie a onemocnění centrálního nervového systému. Společnost Roche je také světovou jedničkou v *in vitro* diagnostice a tkáňové diagnostice nádorů a má významnou pozici v oblasti péče o pacienty s diabetem.

Společnost Roche, která byla založena v roce 1896, nadále hledá lepší způsoby prevence, diagnostiky a léčby nemocí a vytváření trvalého přínosu pro společnost. Spoluprací s klíčovými partnery společnost usiluje o zlepšení přístupu pacientů k inovacím v oblasti zdravotní péče. Dvacet devět léků vyvinutých společností Roche je zařazeno na Modelový seznam hlavních léků Světové zdravotnické organizace, patří mezi ně život zachraňující antibiotika, antimalarika a protinádorové léky. Společnost Roche byla nepřetržitě po dobu sedmi let oceňována jakožto Vedoucí skupiny udržitelnosti v rámci Farmaceutického, biotechnologického a biologického průmyslu podle Dow Jonesových indexů udržitelnosti.

Společnost skupiny Roche se sídlem v Basileji ve Švýcarsku je aktivní ve více než 100 zemích a v roce 2016 zaměstnávala celosvětově více než 94 000 lidí. V roce 2016 společnost Roche investovala 9,9 miliardy švýcarských franků na výzkum a vývoj a oznámila prodeje ve výši 50,6 miliardy švýcarských franků. Společnost Genentech ve Spojených státech je stoprocentně vlastněným členem společnosti skupiny Roche. Společnost Roche je majoritním podílníkem ve společnosti Chugai Pharmaceutical v Japonsku. Pro více informací prosím navštivte webovou stránku www.roche.com.

Všechny ochranné známky použité nebo uvedené v této tiskové zprávě jsou chráněny zákonem.